

Հայաստանյայց Եռավելական Սուրբ և Ողջ ափառ
Եկեղեցու յոթ խորհրդակութերը

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՈՒԹՅՈՒՆ

«Եվ արդ, ասում է ձեր Տեր Աստվածը,- դարձեք ինձ ձեր ամերոջ
սրտով՝ ծովապահությամբ, լալով ու կոծելով։ Ձեր սրտերը պատռեցեք և
ոչ յժե ձեր Հագուստները։ ...դարձեք ձեր Տեր Աստծոն, որովհետև Կա
ողորմած է և գիտափրտ...» (Հոգել Բ 12-13):

Այս՝, ողորմած է Աստված, Ով մեզ համար
ապաշխարության ճանապարհ է պատրաստել, և Քրիստոսի
առաջին կանչն ու քարոզն էլ այդ են պատգամում.

«Ապաշխարեցե՛ք, որովհետև երկնքի արքայությունը մոտեցել է»
(Մատթ. Դ 17):

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՈՒԹՅՈՒՆ

Ապաշխարության խորհուրդը սահմանել է ինքը՝ Հիսուս
Քրիստոս (Հոգ. Ի 22-23): Ապաշխարություն նշանակում է
ապաշխարել, հետո լալ, ողբալ, կոծել, մի խոսքով՝ կատա-
րած մեղքի համար զղջալ և գործած չարիքի դիմաց սեփա-
կան անձը պատժել։ Ապաշխարության խորհրդի ժամանակ
հավատացյալը սրտի անկեղծ զղջումով խոստովանում է
իր մեղքերը հոգեսորականի առջև և նրա միջնորդությամբ
անտեսանելիորեն թողություն ստանում մեղքերից անմի-
ջապես Հիսուս Քրիստոսից։ Ապաշխարության խորհրդով
թողություն է տրվում մկրտությունից հետո գործած բոլոր

մեղքերին՝ թե՛ ներելի և թե՛ մահացու։ Եվ մինչ Մկրտության և Դրոշմի խորհուրդներն անկրկնելի են, Ապաշխարության խորհուրդը կատարվում է պարբերաբար՝ հավատացյալի ողջ կյանքի ընթացքում, քանի որ մարդը իր բնությամբ տկար է և մշտապես ենթակա մեղանչումին։ Ապաշխարության խորհրդակատարը օծյալ հոգեորականն է։ Քանի որ Քրիստոս նրանց այդպիսի իշխանություն տվեց՝ ասելով։

«Եթե մեկի մեղքերը ներեք, նրանց ներփած կլինի. Եթե մեկի մեղքերը չներեք, ներփած չի լինի» (Հովմ. Ի 22-23)։ Ինչպես նաև. «Ճշմարիտ եմ առում ձեզ, ինչ որ կապեք երկրի վրա, կապված պիստի լինի երկնքում։ Եվ ինչ որ արձակեք երկրի վրա, թող արձակված լինի երկնքում» (Մատթ. Ժ. 18)։

Ապաշխարության սկիզբը գործած մեղքն ընդունելն է։ Ապաշխարել պետք է կենդանի ու անկեղծ հավատով, որպիշետև միայն այդպիսի ապաշխարությունն է ընդունելի Աստծուն և այդպես կարելի է վերստին հաշտվել Աստծու հետ։ Եվ եթե «Մեղքի վարձը մահն է» (Հովմ. Զ. 23), ապա Ապաշխարության պտուղը՝ փրկությունն ու հավիտենական կյանքը։

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԸ

Զ. Ձ. Ի թ մեղքը գիտակցող անձը պետք է սրտում անկեղծ զղջում ունենա կատարածի համար, ինչպես նաև վճիռ՝ այն այլևս չկրկնելու։

Խոստովանո-թյուն. Երբ մարդը մկրտությունից հետո գործած մեղքերը խոստովանում է հոգեորականի առջև՝ արձակում (մեղքերի թողություն) ստանալու ակնկալիքով։ Առաջին դարերի եկեղեցում խոստովանությունը կա-

տարվում էր հրապարակավ, և հազվադեպ՝ առանձնական։ 4-րդ դարում հրապարակավ իրենց մեղքերն էին խոստովանում միայն մարդասպանները, կռապաշտները և պոռնիկները։ Հետագայում՝ 5-րդ դարի սկզբին, հրապարակային խոստովանությունը դուրս եկավ կիրառությունից։ Խոստովանությունը համայնքի անդամների ներկայությամբ կատարվելու փոխարեն սկսվեց առանձին քահանայի ու խոստովանողի միջև ծածուկ կատարվել։ Հայաստանյայց Եկեղեցին պահել է թե՛ հրապարակային (ընդհանրական), թե՛ առանձնական խոստովանության ձևերը։

Առանց մեղքերից արձակում ստանալու ակնկալության խոստովանությունը թերի է։ Խոստովանողի խղճմտանքը լավ քննելուց հետո քահանան խորհում է, թե նա ինչպիսի ապաշխարություն պիտի կրի, խրատում ու զգուշացնում է, որ այլևս չմեղանչի։ Այնուհետև քահանան արձակում է նրան մեղքերից։

ՎՃԱՐՈՒՄ. Յուրաքանչյուր քրիստոնյա պետք է պատրաստ լինի իր կատարած մեղքի դիմաց որոշակի ապաշխարությունն կրելու։ Այսինքն՝ կամավոր հանձն առնել խոստովանահոր կողմից իրեն սահմանված պատիժը՝ նեղություններ կրելը։ Մեղքը սիրո բացակայությունն է, զոհողությունը՝ սիրո երախտիքը։ Հետևաբար մեղքը զոհողությամբ պետք է ջնջենք, որպեսզի և՛ մեր խիղճը խաղաղվի, և՛ Աստծու ողորմության ակնկալիքն ունենանք։

Այսու քահանան, լսելով մեր անկեղծ խոստովանությունը, իրավունքն ունի մեր գործած մեղքերի համեմատ ապաշխարությունն սահմանել մեզ համար, այն է։

աղոթի, պահի, ողորմություն:

Երբ մեղանչում ենք, հավիտենական պատիժ է մեզ վերագրվում, սակայն մեր զղջալու և փոխվելու դեպքում Աստված նաև մեր պատիժն է փոխում ժամանակավորի: Այս պատճառով, թեև խոստովանությամբ թողություն է տրվում բոլոր մեղքերին, սակայն մնում է պատիժը, որը վճարում ենք աղոթքով, պահքով և ողորմությամբ: Երբեմն մեղավորն ինքն է կամավորապես ստանձնում որոշակի ապաշխարություն, ինչպես օրինակ՝ որևէ վայելքից հրաժարում և այլն:

Ապաշխարության բուն նպատակը մեղավորին հոգեպես վերականգնելն է: Եվ Եկեղեցին ամեն օր մեզ հիշեցնում է մեր մեղքերը՝ նպատակ ունենալով մեզ առավել զգոն, ուշիմ ու արթուն Աստծու ծառայության առաջնորդելու:

ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Այսու լավ ըմբռնելու համար Ապաշխարության խորհուրդը, պետք է մտապահենք հետևյալ կարևոր հանգամանքները.

1. Ապաշխարության խորհուրդը սկսվում է մեղքի գիտակցումից:

2. Մեղքը գիտակցող անձը պետք է անկեղծ զղջում ունենա և այն այլևս չկրկնելու վճռականություն:

3. Նա պետք է դիմի Եկեղեցու օծյալ հոգևորականներին՝ մեղքերը խոստովանելու մտադրությամբ:

4. Որևէ այլ անձ, բացի օծյալ հոգևորականից, իրավունք չունի որևէ մեկին խոստովանեցնելու և մեղքերից արձակում տալու: Այդ իշխանությունը աստվածադիր օրենքով

միայն նըանց է տրված:

5. Խոստովանության գնացող անձը պետք է պատրաստ լինի իր գործած մեղքերի դիմաց որոշակի նեղություն կրելու:

*«Բայց Աստված, անդիտության ժամանակներն անտես առնելով այժմ այն է պատվիրում
մարդկանց, որ ամեն ոք ապաշխարի»*

(Գործք ԺԷ 30)

ՎԵՐԱ ՍԱՐԿԱՎԱԴ ԶԱՔԱՅԱԿ
ԱՎԵՏԻՄՅԱՆ ԱՆԵ